

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 81 (1331) • Понеділок, 6 травня 1996 року • Ціна договірної

Олександр МОРОЗ:

КОЖНЕ ПОЛОЖЕННЯ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ МАЄ ОБ'ЄДНУВАТИ СУСПІЛЬСТВО

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся із редакторами провідних українських газет та телекомпаній. Зустріч, що відбулася в інформаційному агентстві УНІАН, була присвячена передусім конституційному процесу в Україні і ролі засобів масової інформації у ньому.

Олександр Мороз висловив переконання, що є всі підстави прийти до нової Конституції парламентом не пізніше кінця червня 1996 року. Він наголосив, що проект, підготовлений ініціативною угодувальною групою, істотно відрізняється від внесеного на розгляд Верховної Ради Конституційною комісією, а значить, і того, що обговорюється на місцях і навіть подекуди вже схвалений. Така ситуація, вважає Олександр Мороз, виникла через порушення процедури підготовки Конституції: всенародне обговорення проекту Основного Закону можливе після його схвалення Верховною Радою у першому читанні, що, як відомо, ще не відбулося.

Аналізуючи проект, підготовлений угодувальною комісією, Олександр Мороз констатував, що він є прогресивнішим, аніж офіційний проект, але теж потребує подальшого опрацювання. Але вже, зокрема, якісно змінено розділ, присвячений судовій владі, скасовано норму про двопалатність парламенту, поліпшено розділ про місце самоврядування. Водночас, підкреслив Голова ВР, майже не змінено розділ, присвячений Президенту України.

(Закінчення на 2-й стор.).

Набули певного досвіду

Голова Верховної Ради Олександр Мороз позитивно оцінює рішень співробітництва Світового банку і України. На зустрічі в Києві з головою представництва Світового банку в Україні Даниелем Кауфманом у зв'язку із завершенням його мисії О. Мороз сказав, що у співробітництві з цією установою «Україна набула певного досвіду укладання міжнародних фінансових угод, навчилася планувати використання іноземної допомоги і кредитів». О. Мороз відзначив, що Верховна Рада підтримувала проєкти Світового банку, що надавались урядом або банківськими інституціями, бо «кожна кредитна угода має бути одним із етапів розвитку, руху країни вперед». «Такий підхід до співробітництва із Світовим банком ми практикуватимемо й у перспективі», — наголосив О. Мороз.

ПЕРВОМАЙ, ПЕРВОМАЙ, КОГО ХОЧЕШ, ВИБИРАЙ...

3 А неофіційними даними, у першотравневому марші від площі Слави взяли участь близько п'яти тисяч чоловік. Прихильники соціалістичного і комуністичного рухів крокували з гаслами, що містили протест проти капіталістичного способу хазяйнування, падіння життєвого рівня тощо. На мітингу трудящих виступив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. В центрі інтересів держави має бути людина, яка формує владу і має право її контролювати, наголосив він.

А тим часом національно-демократичні сили під гаслом «Незалежній Україні — українсько

Конституцію» розпочали свою ходу від пам'ятника Т. Шевченку. Представники НРУ, УРП, Конгресу українських націоналістів, Конгресу української інтелігенції, ОУН, УНА та УПА поклали квіти до монумента Кобзаря і виступили до Софійського майдану. Біля Софії було вшановано пам'ять патріарха Володимира, а потім розпочато мітинг, на якому виступили В'ячеслав Чорновіл. Живі паноготи із захисників порядку були наготові «зби чо...». Однак на радість нам та Першотравню, усім лівим та правим не сталося ніяких ексцесів. За що Міністерство внутрішніх справ і подякувало князям.

Зв'язуйтеся з нами! І ви не пошкодуєте. Передплата ціна на друге півріччя зросла чисто симаолічно — во-на становить 1 млн. 200 тис. крб. До того ж, ми єдина газета, яка виходить п'ять разів на тиждень і таким великим обсягом: вівторок, четвер, субота — 16 сторінок, середа, п'ятниця — 8 сторінок.

Індекс українського варіанта — 60955, російського — 60997.

«Голос України» можна передплатити в будь-якому поштово-відділенні.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Контакти

Добро врятує світ

Український Київ та німецький Фірен — міста-побратими з багатрічним стажем. Подрозитися з киянами забавляли й сусідів Фірен — мешканців міста Шваалмат. Тамтешній бізнесмен Рудольф Франкен та його партнері ось уже три роки поспіль опікують кавказького школо-інтернатом для дітей-сиріт і дітей, котрі залишилися без лікування батьків. Над вихованням школи-інтернату вказує шефство 300 німецьких родин. Кожна з них має свого підопічного, з котрим зустріється, надсилає подарунки до свят. Коан Рудольф Франкен дізнався, що його названа донька Таян Мороз також закорили, він негайно приїхав і забрав її до себе на лікування. Так у сім'ї Франкенів з'явився третій дитина.

Турботами німецьких благодійників виховані киянською сиротинця добре одягнені, забезпечені шкільним приладдям, грашками та іграми.

Нині школярі чекать своїх друзів із Шваалмат на свято останнього дзвоника.

Черкаська область.

Лілія ТИТАРЕНКО.

Премії

Музика майбутнього

ВІДБУЛОСЯ засідання Національного музичного комітету України, на якому обговорювалися кандидатури на здобуття щорічної музичної премії Міжнародної музичної ради ЮНЕСКО.

Національний музичний комітет України, який очолює академік А. Авісієвський, одностайно висунув на здобуття премії ММР/ЮНЕСКО Національну музичну академію України імені П. Чайковського (Київ) та композитора Валентина Савицького (Київ).

Національну музичну академію України імені П. Чайковського засновано 1913 року. Вона підготувала багато лауреатів міжнародних конкурсів і фестивалів, ала України і світові славу пледу професорів та докторів мистецтвознавства.

Музичному світові добре відоме ім'я Валентина Савицького — автора різноманітних творів, яким властиві глибини, відчутності форм, використання кращих досягнень світового музичного мистецтва, вроджене збереження національної самобутності України.

Як відомо, премію ММР/ЮНЕСКО засновано 1975 року для визнання окремих музикантів, груп або музичних інститутів, діяльність яких — відчутний дорібок у збагаченні й розвитку світової музичної культури.

Зустріч Президента України з футболістами та тренерами київського «Динамо»

Повітряний на європейську арену футбольного клубу «Динамо» (Київ) зіграло роль позитивного фактора у нашому суспільстві, сказав під час зустрічі з динамівцями, яка відбулася 4 травня на базі київського клубу у Конча-Заспі, Президент України Леонід Кучма. Він привітав гравців та тренерів з цією перемогою, відзначивши, що особливо цінує те, що у скруті для команди клас футболістів не залишив динамічний характер, хоча й оперували згиніли пропозиції з інших клубів.

«Цей успіх нам не подарували, — зазначив Президент. — Він — результат великої роботи, яку провели люди, небадіючи до долі відомого футбольного клубу, зокрема, голова київської ради ФК «Динамо», експрезидент України Леонід Кравчук».

Останній, у свою чергу, відповів, що велику роль у позитивному рішенні, прийнятому УЄФА, зіграли також наслідки свого часу у цю організацію лист Леоніда Кучми.

— Ми обидва з особливим приростом ставимось до київського «Динамо», — сказав Президент України, який після закінчення зустрічі разом з Леонідом Кравчуком дав інтерв'ю журналістам. — І це об'єднує нас...

У зустрічі взяли участь голова Адміністрації Президента України Дмитро Табачук, міністри України Валерій Борзов, Юрій Кравченко, голова Служби безпеки України Володимир Радченко.

Людія ВЛАСОК, Українці.

На знімку: під час зустрічі. Фото Агата ГОВТА (Українка).

Постанова Верховної Ради України Про деякі питання сплати прибуткового податку з громадян

Верховна Рада України постановляє:

1. До прийняття Закону України про прибутковий податок з громадян призначити розмір прибуткового податку з доходів українців бойових діл, інвалідів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, та осіб, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», застосовувати норми статті 23 Закону України «Про Державний бюджет України на 1994 рік».

2. Ця Постанова набирає чинності з дня прийняття.

3. Ця Постанова поширюється на правовідносини, які виникли з 1 січня 1996 року.

Голова Верховної Ради України ОМОРОВ

Київ, 25 квітня 1996 року.

У номері

Мітингували, відповідали і... працювали

● Луцк

Першотравневий урочистості відбулися біля входу до Центрального парку культури і відпочинку. Це був невеликий мітинг, організований лінійні сили, на якому киянсько перемішали правоохоронні органи. Цивільні закликали до боротьби за свої права, гавили владні структури, висловлювали невдоволення щодо проекту нової Конституції. А несподівані представники правих сил скандували «Ганьба!». Загалом усе було спокійно. Та більшість учасників з самого ранку поділялися на села або діачі.

● Львів

З нагоди Міжнародного дня солідарності трудящих комуністи й соціалісти Львова зібралися під червоним прапором, з червоними стрічками на грудях біломуєвства Спани. Мська влада дала дозвіл на мітинг і забезпечила порядок. Обійшлося без ексцесів. Учасники мітингу критикували Президента і проект нової Конституції, а опоненти виїхали з гаслами «Геть московських імперіалістів із Львова!». Переважна більшість городян підняла штурмом брала приміські поля, аби виїхати на городи.

● Чернівці

Профспілки й ділі сили, поклавши квіти до пам'ятника В.Леніну, провели на Красній площі мітинг, на якому висловили солідарність із тими, хто виступав проти обговореного проекту Конституції. Кривава організація Руху направила протест Президенту й до Києва, а туди, по правим силам відмовили у проведенні Першого травня у центрі міст обговорення проекту Конституції.

● Дніпропетровськ

Весняний настрій тут дадоса створити завдяки тому, що на всі котри акції міських владників доводилося понад п'ятдесят автобусів, відвідали десять спеціальних маршрутів на заміських ділях.

А в самому Дніпропетровську відбулися два мітинги. Біля пам'ятника В.Леніну спільно провели мітинг ділі силк і В.І.Леніну рада профспілок і мітинг міської влади кривава організація Руху. Діля його можна висловити словами «Україні — Конституції!». А заперечили він конкорсум знавців дотепних політичних виводів.

Правління Національного банку України висловлює глибоке співчуття першому заступникові голови правління Національного банку України В. О. Бондарю з приводу трагічної смерті

ОЛЕНИ СЕРГІЙНИ.

Убито прекрасну молоду людину

Генеральному прокуророві України
Прокуророві міста Києва
Прокуророві Дарницького району м. Києва

Відкритий лист

студентів юридичного факультету Національного університету імені Тараса Шевченка

20 квітня 1996 року, в суботу, нас пригостила страшна звістка — нашого товариша, Романа Сергія, було постріляно з пістолета було убито біля входу до спеціального призначення «Беркут».

Ми знали Сергія протягом чотирьох років зі спільного навчання в університеті.

Це була дуже чуйна, вихована, принципова і доброзичлива людина. Нам вражала його інтелектуальність, вичайність, скромність та бажання прийти на допомогу іншим. Він постійно займався спортом, не палив і не вживав спиртного. Його принципове ставлення до себе та погане до інших викликали у нас бажання насалувати його риси.

Тому нас обурюють навісмію хомос поширені пайки про те, що перед смертю Сергія був у нетверезому стані і змінив свою поведінку з намістом «Беркута» застосувати зброю та вбити його.

Ми також обурюють поспішні висновки міліцейських чинів про кулс правомірність діл біля «Беркута».

Ми знаємо, що тільки розпочалося слідство, що тільки з'ясується обставини справи, а високі міліцейські чиновники

уже оповідає громадськість, що «вбивство білцем «Беркута» безбарвний людина є «правимирям». Це в не що інше, як спроба захистити «честь мундира» в майбутньому розумінні цього слова.

Обурення, викликане у нас заявками міліцейських чиновників, ала кам провості садиці органи прокуратури по можливості інформувати колектив студентів юридичного факультету про справу обставини, за яких загинув наш товариш.

Ми створили ініціативну групу студентів-юристів, які дотримуватимуться з правоохоронними органами, пресою та ін. органами, які мають відношення до справи про вбивство Сергія Романовича.

Ми вимагаємо одного — об'єктивності розслідування справи і встановлення істини.

Заявляючи прийнято на зборках студентів юридичного факультету Національного університету

Ультрамарафон фінішував

Міжнародний ультрамарафон «Київ — Славутіч-96», приурочений до 10-ї річниці Чорнобильської катастрофи, фінішував наприкінці квітня у Славутічі. 29 надшарфівців з України, Росії, Вілнорусі промугали серед населення Чорнобильського регіону адорний спосіб життя і, зокрема, бік як заборку зживання в умовах радіаційного впливу.

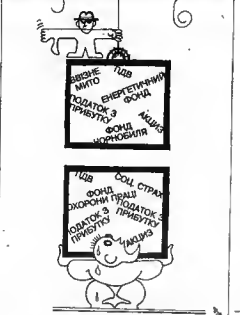
В ультрамарафоні взяли участь правління ЧАБС А.Бірюков і Ф.Ноздрев, а також В.Поліщук і Я.Лаврова. Згодом у Чернівці до них приєднались

як і мість. Крайнім серед правління ЧАБС став В.Судимов. А всі кубки за перемогу на окремих етапах автововав росіянин А.Кругликов.

Окрім спортивної частини, у програмі були зустрічі з дітями-сиротами, інвалідами та з малолітніми з малообезпечених сімей. Зокрема, спортсмени побували у неврологічному відділенні клінічної лікарні №1 в Києві, а Козелівський ліцейський ліцей, а також у Чернівці, а також у селищі Семипольки, Кривий Ріг.

Коментар

ПОПРИ всілякі декларації з боку вищих інстанцій виконавчої влади щодо економічної спроможності і добросовісності системи оподаткування, бюджетні потреби беруть гору, а з ними треба рахуватися.

Отож, відрахування до фондів загальної, соціальної страхування та Пенсійного фонду проводиться за тими самими нормативами, як і в 1995 році. У формуванні доходної частини бюджету цього року левову частку становитимуть податки. Внески до Пенсійного фонду — 30,5 відсотка, ПДВ — 12,7, внески до фонду

Отож, залишається сподіватися на якийсьдивий прийнятий Верховною Радою в другому читанні Коштовий «Основні положення податкової політики», в якій проголошується, що реформи в діл архіважливій сфері звертатимуться з 1 січня 1998 року, а процедура «введення» нових платежів можлива лише в тому разі, якщо

оподаткування. А там часом, на думку багатьох спостерігачів, в цьому документі пропонується чіткий і зрозумілий механізм пом'якшення відношення з державною бюджетом сум перевищення ПДВ, сплачених підприємств у складі матеріальних витрат, над сумами податків, отриманих підприємствами у складі цін

ОБІЦЯННЯ ТРИ РОКИ ЧЕКАЮТЬ

Чорнобиль — 7,5, податок з прибутку — 7,2, інші податки — 30,1 відсотка. Збільшуються ставка земельного податку та деякі інші, не зникає можливість впровадження в життя нових платежів.

Одине, що вітніє няї підприємців, це туман законодавчих обмежень на формування фондів споживання (втім, це не вісирі) та відсутність Положення про Фонд розвитку паливно-енергетичного комплексу, яке, в разі своєї появи, обіцяв фактично прийняти вийти податок у 15 відсотків в реалізації продукції, а практично — величезні штрафні санкції за несплату цього податку.

внести відповідні зміни в Закон України «Про систему оподаткування». Згідно з цією Коштовіцею алада має на меті реформувати передусім ті закони, які є основними джерелами доходів бюджету, регулюючи порядок стягнення ПДВ, прибуткового податку з громадян, акцизів зборів тощо. Планується і запровадження нових податків — на майно підприємств і громадян. Проте, оскільки саме ці закони вважаються вогнищем незадоволення громадян алада та лобістівських інтересів, прийняти їх швидко відкладається на майбутнє. Згадати хоча б розгляд законопроектів про ПДВ і непорозуміння з приводу бази

від реалізації продукції. В тому числі — під час експорту.

Отож, що на сьогодні маємо? ПДВ, який за ПДВ ніхто не сприймає. Податок з прибутку, якого здебільшого нема. Визнає мито, яке гальмує розвиток ділової активності, скорочує бюджетні надходження. Силу-силеним відрахувань. А це — обліки створити в Україні запровадити та ліберальний систему оподаткування до 1998 року. Що посилає, те й поминає: в першому кварталі бюджет одержав лише 17 відсотків доходів від річних призначень.

Сергій ВЛАД

КИРОВОГРАДСЬКА швейна фабрика «Зорянка» у неадекватно митному будівлі процвітаючому підприємстві. Воно й ніколи не приймає «на плаву». Але вже немає можливості утримувати великі об'єкти побутової сфери, цефр, як колись давали про збірні й відомі свої підприємці, допомагає пенсіонерам. Як же проблеми виникли з формуванням фонду споживання? Залишок у коловому економіста фабрики Людмила Терещук.

Щоб споживати, треба заробляти

— Особливий проблем немає, вони такі самі, як і скрізь у країні. Щоб споживати, треба заробляти, реалізовувати продукцію і мати прибуток. А який у нас прибуток, коли за минулий рік на заробіток карбованців змушені були переказувати 1,2 карбованця податків? Іх у нас аж 15 відсотків. Фантастичний Як ви живимете в таких умовах? Жити не тільки алади зарплату треба платити, а ще й утримувати дитсадок, курортник, ідальні податки...

— Прагнемо вижити, хоч стає дедалі важче. Продукція наша, ви знаєте, має й тепер попит. Дана не гірша, а часом навіть краща від імпорту, який нині дає ринки. А якщо є купівельна спроможність населення майже на нульовій позначці. Заводи стоять, зарплату дають таку, що на харчі не вистачає, не те що на пальто чи сукню. Ми викручуємося завдяки тим запасам товару, що залишилися з минулого року. Із платією затримку майже немає, а ось підтримувати об'єкти соціальної інфраструктури вже не дає сили. Дитсадок передали комунальникам. Курортник виставили відомому зарплату гроші власноруч, а не сподіваючись на підприємку. У нас мешкають не лише швейники, а й вчителі, студенти. Виділили кілька кімнат для міні-готелю. Сі своїх беремо менше, а в інших плати за проживання на рівні, становлюючи мільйонним, — 1 200 000 карбованців поміщення. Все ж таки набавто дешевше, ніж у звичайному готелі.

Ідальна потрапила в такі умови, що змусила те заробити сама. Дотати майже немає, отож дівчата печуть пірижки, булочки, розносять по сехах, виходять з лотками до нашого фирмового магазину, на зупинку тролейбуса. Отож і живемо, а як буде далі — невідомо. Бо якби там, чия горді, думали про вітчизняного товаровиробника, ситуація була б інша. А так душать податками, створюють ту ситуацію, що вижити просто неможливо. Дедалі дорожчають газ, опалення, електросистема.

Але все ж таки ви працюєте, продукція надходить у торговлю, чия, навіть з німеччиною фірмою налагодили співробітництво, вироб «Зорянка» продають у Європі, Скандинавії...

Іношею бодай, поряд з податками, є розпад фінансової системи, недовір'язність клієнтів у розрахунках. Нам нині винні понад 50 мільярдів карбованців за виготовлений одяг. Ми роздаємо їх у всі області України, крім Львівської та Івано-Франківської. А ось одержати зароблене не можемо, бо торговля маніпулює нощами, як заманеться. Проконтролювати це неможливо, хоч і постійно розсилаємо гіш-«вибавити свої гроші з боржників».

Зайсно, є відповідний указ Президента про передоплату, але де він не в інтересах виробника. Нам без грошей, без передоплати ні матеріалу, ні фурнітури ніхто не дає, а торговля — вибавити свої гроші не має. Стають умови: продамо — тоді заплатимо. Доводиться такі умови приймати.

— Що ж робити, аби виправити ситуацію? — Створити такі умови, які стимулювали б вітчизняного товаровиробника. Заробити ми вміємо, але коли дають можливість заробити.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Помилка в дев'ять мільярдів

У всьому цивілізованому світі сплата податків — святий обов'язок кожного громадянина, а сам податковий інспектор — завжди працівник і поза підозрою, як дружина Цезаря. Згадаймо, який гучний скандал здійснився у США, коли Біллу Клінтону та його дружині нагадали про грішні молодості, провазіли саме із сплатою податків. Виховані в шанобі до податкових служб, громадяни Заходу, напевне, отерпали б, якщо данося, що в Україні податкова служба «помилалася» приблизно на дев'ять мільярдів карбованців і, до того ж, вилучила їх ховати у якогось промислового чи торгового гіганта, а в лікувальний установ — Трускавецькому санаторію «Каштан». Якщо ж це справді податковий інспектор — молодий, недовіданий — ширі помилка, недовіданий — ширі помилка, в відкат за підказкою створити виправлення помилки. Буває, вимомо...

Головний лікар санаторію «Каштан» Адам Гела сподівався, що помилки державної податкової інспекції Трускавецького району неминуче минуться. Сподіювався на милість влади. Досконало вивчивши податкове законодавство та інші правові акти, проконсультувався із фахівцями, він спробував асистами і вступав в асобах масової інформації довести до відома місцевих службових осіб таке:

«Чи можна хвору людину, яка є головним об'єктом у лікувальному закладі, вважати продуктом чи товаром? Податкова інспекція не визнає статусу санаторію як лікувального закладу охорони здоров'я, який «субсидується» за рахунок коштів державного бюджету (фонди соціального страхування і «Чорнобиль») оподатковує санаторію як госпрозрахунковий об'єкт...»

Протягом 1995 року податкова інспекція Трускавецького району і санаторію «Каштан» 3 729 869 000 карбованців санкцій, а потім ще 5 527 221 000 карбованців за порушення податкового законодавства, порядку ціноутворення. Звертаючи до керівництва податкової інспекції Львівської області успіху не принесли. У перній і другій справах дії ДПІ по місту Трускавецькому були кваліфіковані як правомірні. Коли мирні шляхи були вичерпані, адміністратори санаторію «Каштан» після кваліфікаційної аудиторської перевірки, здійсненої аналізом економічних наук Валерієм Касперником, звернулися до Арбітражного суду Львівської області і виграли обидві справи. Гроші вже почали надходити на рахунок санаторію.

Принциповою завадою стало до першої штрафної санкції: «...Порушенням названо недотримання положень про бухгалтерський облік, подорожження

про бухгалтерські звіти і баланси, зведення звітів реалізації і створення записів фондів тощо. Однак, по-перше, порушення зазначених правил бухгалтеру, звітів і балансів не є порушенням податкового законодавства і за це не передбачено фінансових санкцій. Крім того, в акті підприємства не порушення витрати на внесення робіт, ремонтів і будівельних робіт, створення резервів на ремонтні роботи та в фондів для відшкодування затрат. Зазначене не зворотноє законом і не є порушенням податкового законодавства...»

Таке сміливе інтерпретування «Каштан» сталося не лише із санаторію «Каштан», а й із інших також. До слова сказати, головному лікарю Пенки вистіли мужі, до яких він звертався, робили великі об'єкти, податкову інспекцію краді не чіпали. А одні висока службовецька особа в регіоні, яка відмовляла за дотримання законності, послувала відомою Гелі: «Ви навіть собі не уявляєте, який поріг ви виходите».

— Я маю дуже «широкі леді», — усміхався у відповідь доктор. — Перше плече — компетентність, друге — закон.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Трускавець—Львів.

Ви запитували

Які пільги мають фермери?

ОПОДАТКУВАННЯ прибутків господарств селянських (фермерських) господарств. Указ Президента України «Про оподаткування прибутку підприємств».

Стаття 5 цього Закону звільняє підприємства від сплати податку з прибутку, одержуваного від виробництва сільськогосподарської продукції та продукції її переробки, власних переробних потужностей. Цю пільгу мають і міжгосподарські підприємства. Але

статутється податок з прибутку одержуваного від квітково-денартового, рослинництва, виробництва спирту, лікеро-горілчаняних виробів, пива, хутряних та тютюнових виробів, виноделікатів, крім тих, що реалізуються для наступного перероблення.

Селянське (фермерське) господарство зобов'язане вести бухгалтерський облік реалізованої своєї роботи за господарський рік (ст.24 Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про селянське (фермерське) господарство»).

КУРС ВІДНОСНО ВІДПОВІДНО	КУПІВЛЯ			ПРОДАЖ		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Запорізька	186-187	124-125	33-36	189-191	128-129	38
Кіровоград	180	122	35	185	125	37
Полтава	185	126	36	192	131	39
Чернівці	189	125	37	193	130	38
Рівне	193	126	37	195	131	39

Думки з приводу

Нема реклами нема й вибор та орієнтації

Записала
Світлана ПИСАРЕНКО.

Соціальне партнерство: яким йому бути?

НАЙБЛИЖЧИМ часом Верховній Раді України доведеться розглянути й схвалити законопроект про право спочиваючої «Про соціальне партнерство» поміт. «Про трудові конфлікти» зрештою — «Про профспілки». З їх прийняттям новітній набір трудящих на демократизацію профспілкового життя й управління виробництвом, на посилення згуртованості життя праці з соціальним захистом робітників та службовців.

Беручи до уваги те, що за ринкової економіки говором є і продукт людської праці, і сама праця (той робота сила наймаючої (робітника), замови про соціальні відносини у сфері виробництва визначають не лише «правилу гри» на ринку праці, але й дію мільйонів людей. Це покладає особливу відповідальність на депутатів Верховної Ради за зміст вищезгаданих законів.

З огляду на це викликає здивування запропонована «черговий розгляд» цього законопроекту. Прийняття їх у такому порядку суперечить елементарній логіці й рівноважності, коли постають тіш потреби й бажання. Бездарство, ігнорування творчості й наполегливості вору роботу в цьому напрямі необхідно здійснювати у зворотній послідовності.

Щонайперше доцільно закрити «тітляр» профспілкових відносин об'єднання представників, на укладення колективного договору і на проведення страйку у Законі «Про профспілки». Потім визначити засоби, форми і механізми розв'язання трудових конфліктів. І лише потім перейти до пошуку «формули» соціального партнерства: то є, з ким і як може співробітничати.

Як казав, у розпорядженні депутатів України сьогодні є тільки один із трьох перелічених законопроектів — «Про соціальне партнерство». У ньому передбачено створення постійно діючих органів представників загальної, регіональних і територіальних рад соціального партнерства. На них покладено великі надії в регулюванні трудових відносин і конфліктів. У подальшому Кабінету міністрів України з цього приводу зазначено прямо: «Ідуть питання, що ці органи саме і будуть надійною перешкодою для виникнення перешкоди цивільних методів, не бажано поводити та розуміти волею інших сторін».

На основі цього «лангу» складається прагнення, що втручання і практику соціального партнерства підміняє доктрина «золотого звоника», яка паулава і в регулюванні праці на Заході в період далекої майбутності. Завдання майбутньої парламенту полягає саме в тому, щоб створити надійний механізм контролю за виконанням прав, а не «надійні перешкоди» на шляху реалізації цих прав.

У поданому законопроекті нею соціального партнерства проголошено соціальний мир. Дали йде малює доцільно перекладати документи постійно діючих органів. Але там не зазначено, що загальний принцип, за визначенням Статуту Міжнародної організації праці, «може бути встановлений тільки на основі повної справедливості». З цього випливає, що без соціальної справедливості не може бути й соціальної відповідальності у тому значенні, як її розуміють авторитетні дані законодавства.

Відомо, що соціальне партнерство — це дуже специфічна форма соціальних відносин між трьома головними суб'єктами ринкової економіки. Такими є наймані робітники, підприємці і держава.

«Трипартит» зведено до тристоронньої пошуку перекошту від конфліктів до співпраці та до «комфортної співпраці».

Останнє можливе тільки на шляху порушення до утвердження принципів соціальної справедливості, але не виключає неминучості конфлікту у сфері виробництва.

Найновітніший моделі соціального партнерства, як свідчить західний досвід, не можуть зупинити прагнення трудящих до соціальної справедливості. Ключ до розв'язання цієї проблеми — у демократизації управління виробництвом. З цього і слід виходити, приймаючи закон України «Про соціальне партнерство». А в ньому наведено дуже навіть нагадує таких «красномовних» категорій, як «робітничий контроль», «промишлова демократія», «демократизація управління», «демократія на робочому місці» тощо.

Тотальність можливостей піти на вищезгадане обмеження всіх прав у прийнятті рішення ухвалюючи, це не виключає й метод контролю. Цим визначено не лише стійкість соціального партнерства й капіталу в окремих конкретних економічних і соціальних сферах, а й взаємодія між учасниками в цих профспілках.

Найновітні, що соціальне партнерство, засноване на елементах соціальної справедливості і промислової демократії, може бути подальшим для трудящих як манна небесна. За нього потрібно поборотися. Досягти його можна лише тоді, коли ініціатива і натиск «знизу» зустрічається з розумінням і підтримкою «зверху».

Найважливіші завоювання західних профспілок після другої світової війни — це «Закон про участь працівників в управлінні підприємствами гірничої промисловості і чорної металургії». Його було прийнято бюджетом ООН 21 травня 1951 року. У ньому закріплено парламентську участь трудящих у наглядних радах на підприємствах, де є більш як 1000 зайнятих.

Ради беруть участь в управлінні підприємствами і здійснюють контроль за їхньою діяльністю, призначають і звільняють із робітничих і управлінських посадах. Загальною функцією є надання до схвалення, обмеження або нехвалення рішень менеджменту, його пропозицій щодо капітальних вкладень, розподілу прибутку, реалізації програм з ухвалення власності, бюджетних і фінансових доповідей.

Шляхом очевидно, що запровадження аналогічної системи кошти в Україні, якщо не виключило б, то хоча б обмежило директорське свавлля на підприємствах, де робітників і службовців тримають на голому голові. В Україні, якщо не відмовити зарплату, але знаходять кошти для закордонних воєнних адміністрацій, придбання іномарок та інших предметів розкоші.

Відомо, що соціальна справедливість не може бути й соціальною відповідальністю у тому значенні, як її розуміють авторитетні дані законодавства. Відомо, що соціальне партнерство — це дуже специфічна форма соціальних відносин між трьома головними суб'єктами ринкової економіки. Такими є наймані робітники, підприємці і держава.

було правового громадянського суспільства, що в сучасному світі праці приваблюють чотири основні стратегії демократизації виробництва.

Німечко-австрійська модель ґрунтується на інституціоналізації участі представників робітничих колективів і профспілок в органах управління підприємств. В основі «німецької моделі» — впровадження стратегії робітничого контролю. «Британська модель» має на меті утвердження принципів «промишлової демократії» за поданням елементів робітничого контролю і співучасті в управлінні на рівні компанії. «Скандинавська модель» робить акцент на участі представників робітничих колективів у процесі прийняття рішень з основних питань виробництва. У ній виключено можливість розширення прав трудящих у сфері управління підприємством. І лише невелика частина підприємств має системи гласності і контролю за діяльністю рад соціального партнерства на всіх рівнях. У ній немає системи зв'язків між підприємствами, що своєю роботою у складі їх ради і порядку їх скликання.

Шляхом зрозуміло, що прийняття Закону України «Про соціальне партнерство» в такому вигляді призведе до закріплення монополії наймного класу на розв'язання принципових виробничих питань. Мало того, воно покладає в тягар відповідальності на трудящих за рішення, які приймають без їх участі або проти їх волі та вимог. З другого боку, відсутність чітких контрольних механізмів у проекті закону, що розглядається, могло б привести до підкупу окремих представників профспілок у радах соціального партнерства з боку великого бізнесу і мажоритарних класів.

В історії міжнародного профспілкового руху є немало таких прикладів — від інтеграції профспілок у капіталістичну систему до арешту промислової демократії за допомогою профспілок і профспілок за організаційно-адміністративної злочинності. Не застраховані від ураження синдромом корупції і інші профспілки України. Щоб уникнути в тисноні державної влади інтереси працівників підприємств і профспілок, достатньо поглянути на штаб-квартиру Ради Федерації незалежних профспілок України.

Останніми роками Будинку праці на Хрещатику перетворився на місце численних «поштів» та ділових контор з іноземними компаніями. Достеменно відомо, що сьогодні його фасад прикрашає вивіска агента нерухомого майна «Янус» (поки що омонічний).

Важко гадає, що ринкові «реформи» в Україні почалися з ліквідації й демонтажу органів народної й робітничого контролю. Народні депутати України покілилися з ними одним ударом як «реактанти домінування». Отже було дано «зелене світло» і відкрито шлях до реалізації стародавнього, як світ, гасла: «Зробити достеменно перекошту від конфліктів до співпраці та до «комфортної співпраці» та до «комфортної співпраці».

Шляхом зрозуміло, що у прибожаний процесі корупції і розкладу «демократії» без демосу не обійтися. У розв'язанні цього завдання могла б допомогти влада України не залишити сумніву в тому, що не держава, ні роботодавець не зацікавлені у залученні трудящих до наведення порядку у власному домі. І ці шляхи задоволення запитання профспілок до співробітництва як молодих партнерів, пристосування організації трудящих до обслуговування інтересів бізнесу.

Законодавство, що розкладається, про те, що «предметом соціального партнерства є узгодження інтересів підприємств і працівників», «завданням підприємства забезпечення свободи асоціацій, об'єднань...» Про яке рівноважні сторони може йтися, якщо профспілки, покинуті представниками їх захищають інтереси, мають право на своє власне існування з сильними світу цього, із стопами великого бізнесу.

У державі, що претендує на «західну демократію», «традіції» профспілоків прав закріплено в конституційному порядку. У конституції багатьох західних країн у такому самому порядку закріплено права трудящих на демократичний контроль за виробництвом.

Як свідчить досвід країн Західної Європи, соціальне партнерство розвивається з рівня підтримки і ґрунтується на договірній, але український варіант трипартитного перебудову на особливу самостійність та оригінальність.

В історському колективі з підготовки законопроекту «Про соціальне партнерство» дісталось непросте завдання: завершити бурю, розпочату іншими, звести її до рівня, який не вистачає, від готовий дах. І тим паце в нас реальний шанс використати з проектом завданням, які вони шляхом не проігнорували.

В історському колективі з підготовки законопроекту «Про соціальне партнерство» дісталось непросте завдання: завершити бурю, розпочату іншими, звести її до рівня, який не вистачає, від готовий дах. І тим паце в нас реальний шанс використати з проектом завданням, які вони шляхом не проігнорували.

Незважаючи на те, що в доповіді Л. Кучми головний наголос зроблено на конструктивне співробітництво, на конструктивне, там визначається важливість «діалогу виробників (підприємств), підприємців і держави» у розв'язанні «сьогоднішнього соціального партнерства, конструктивного співробітництва і узгодження шляхом діалогу інтересів підприємств, підприємців і держави».

Незважаючи на те, що в доповіді Л. Кучми головний наголос зроблено на конструктивне співробітництво, на конструктивне, там визначається важливість «діалогу виробників (підприємств), підприємців і держави» у розв'язанні «сьогоднішнього соціального партнерства, конструктивного співробітництва і узгодження шляхом діалогу інтересів підприємств, підприємців і держави».

Зам простих трудящих. Особливо в умовах прийняття рішень просяго більшістю, а не консенсусом, відсутності гласності в роботі органів управління підприємствами і відсутності представників профспілок про свою діяльність перед керівними членами, як не передбачено в поданому законопроекті. Зам простих трудящих загрожує антидемократичній системі трипартитного прикупу наслідки небезпечного укладення «полюбовних угод» з профспілкою, з великим бізнесом і обмеженням за спиною робітничого класу, позбавленого права участі в управлінні.

Це прямий шлях до скоювання соціального руху на позитивній діалогічній основі, до пресми, до перетворення профспілок «в ділові підприємства», що спеціалізуються у сфері торгівлі робочою силою, на встановлення організованого праця.

В країні із соціально орієнтованою ринковою економікою, як правило, перевагу надають «соціальному економізму». Останній не виключає економічного додання «чиста до доларів або «копійки до карбованця», а займає активні, наступальні позиції в боротьбі за демократизацію соціальної економіки і тому ку суспільства, за віднесення в життя принципів «співучасті» в управлінні виробництвом.

Проголошений «новий курс», Л. Кучма закликає до «переходу Рад» у народ України в тому, що «Президент України виступає на всі заходи підтримки і підвищення ролі профспілок у всіх сферах громадського життя, наслідуючи соціально-економічної політики». В цьому контексті завдання розробників законопроекту «Про соціальну політику» полягає в тому, щоб передати не декларативну ланку на мою конструктивну політику, у площину практичних дій. Але вони не лише не впровадили в життя завдання, а й згуляли сферу трипартитного до погодження інтересів сторін у сфері соціально-трудових відносин. Отже, перша спроба в пакеті законів про працю не була вдаю.

Заради справедливості треба нагадати, що подати політику соціального партнерства з практичного соціального діяриштва, що наслідуються в Україні, практично неможливо. В основі її покладає антигуманний, антидемократичний принцип: «Визнають в умовах ринку найбільш сильні і пристосовані».

На цьому ґрунті наводив на власні думки, що найбільш сильні і пристосовані, як відомо, сильні й є класи, стійкі з голодом не переступають. І навард ч вони полюблять одне одного навіть у разі їхньої боротьби з левітаризмом їхніх відносин.

На нашу думку, розгляд проекту закону України слід відкласти до кращих часів. У країні, де діють такі закони, як закони в Україні передуть від політики і практики соціального діяриштва до дотримання елементарних прав людини.

На нашу думку, розгляд проекту закону України слід відкласти до кращих часів. У країні, де діють такі закони, як закони в Україні передуть від політики і практики соціального діяриштва до дотримання елементарних прав людини.

Валентина ГОНІМЕНКО,
народний депутат України,
професор
Анатолій АРХИПОВ,
заступник народного депутата України

Справа Звягільського: журналістське розслідування

На запрошення Міністерства закордонних справ Ізраїлю кілька моїх колег з Києва і я, а також журналісти з Білорусі та Молдови провели тиждень у цій країні. Ми знайомилися з Ізраїлем, вивчали його внутрішню та зовнішню політику і навіть один день чудово відпочили.

У цій країні знайшлася робота і для колишнього в. о. прем'єр-міністра України Юхима Звягільського. Він, за його словами, трудиться в одній із фірм і отримує 5000 шекелів (близько 1700 доларів) на місяць, що за мірками цієї країни величезна сума. Бути в Ізраїлі і не зустрітись з ним, народним депутатом України в бігах, було б, напевне, непробачно для працівника парламентської газети. І бесіда відбулася. У номері готелю «Дан Панорама» в Тель-Авіві.

Отже, з 1994 року «справа Звягільського» обросла і фактами, і домислами, і легендами. Де ж правда, у чому вона?

Нижче публікується згадане інтерв'ю в Тель-Авіві та матеріали, зібрані моїми колегами. Звичайно, це лише журналістське розслідування. Не більше того. А вирішальне слово за Генеральною прокуратурою, що провадить справу. А в кінцевому підсумку — лише за судом, який прокуратура її туди передасть. Та й те сказати: час у цій справі ставити крапку.

Сергій ПРАВДЕНКО.

— Нашим читачам, гадаю, цікаво буде знати точку зору Юхима Звягільського на «справу Звягільського». Отже, прошу...

— За «справою Звягільського» в Україні стоїть, я вважаю, політична боротьба. Її взято на озброєння як символ боротьби з мафією та корупцією. Вона відволікає від справжньої боротьби із зuboжінням країни, від тих проблем, які сьогодні є в Україні.

— Ви хочете сказати, що вас зробили «мафіозі № 1» з певною метою?

— Так.

— Нагадайте, будь ласка, читачам хроніку подій.

— Я працював у Кабміні з червня 1993 року по червень 1994-го. В тому числі перші три місяці працював з Леонідом Даниловичем Кучмою, коли він був прем'єром. Він, пам'ятаю, провів останнє засідання КМ як прем'єр, попросився і пішов, а закінчив засідання КМ, прийшов до нього і приніс заяву і про мою відставку. І Валентин Ландик подав заяву. Леонід Данилович сказав: «Не робіть дурниць. Не треба вштовпувати демарш. Я їду, а ви працюйте». Так і вийшло, що за дев'ять місяців після цього виконував обов'язки прем'єр-міністра України.

І от, коли ми 1993 року готували підвищення мінімальної зарплати і пенсії та мінімальної пенсії, треба було знайти кошти на це. На емісію ми піти не могли: інфляція і без того була висока. Як бути? Думали не один день. Разом з Нацбанком, Мінфіном, Мінекономіки. І тоді я вніс пропозицію подивитися наші держрезерви, які залишилися ще з часів Радянського Союзу. Ними, як виявилось, держава не займалася. І вони потроху... Словом, ми виявили 450 тисяч тонн авіаційного гасу, чимало спирту, цукру та низьку інших товарів. І прийняли рішення продати двісті тисяч тонн гасу, а значну частину спирту передати на наші заводи, щоб виробити горілку та її реалізувати. І чотириста тисяч тонн цукру також продати. Про ці пропозиції щодо забезпечення зростання мінімальної зарплати та пенсії знав Президент і Голова Верховної Ради, та й я не раз виступав з цією пропозицією на сесії Верховної Ради. Верховна Рада взяла до відома нашу програму. І міністрові транспорту Климпуху було, зокрема, доручено реалізувати 200 тисяч тонн авіагасу. А 250 тисяч тонн залишилися в держрезерві. Та Климпух організувати продаж не зміг: у наших покупців не було грошей. Тоді я доручив міністрові зовнішньоекономічних зв'язків Слєпичеву продати цей гас, щоб гроші надійшли до держбюджету. Слєпичев організував реалізацію. Дев'яносто п'ять тисяч тонн було продано. Гроші надійшли до бюджету нашої країни. Та купувати більше покупець відмовився, посилаючись на низьку якість гасу. Контракт було перервано.

— За якою ціною продали ті 95 тисяч тонн?

— По 142 долари США за тону.

— А яка середня ціна на світовому ринку?

— Тоді — 150 доларів за тону. Та зазначу, що на той час Азербайджан продав свій авіагас по 132 долари. Так, ми працювали через «Даміана-банк». Але шахта, якою я раніше керував, жодним чином з ним не пов'язана. У пресі потім не намагалися «пов'язати», та це все вигадки.

Перш ніж працювати з цим банком, я попросив МВС та СВУ дати інформацію про нього. Відповідь була позитивна, про що доповіли і Президентіві, і мені.

Завдання банку було проплатувати контракти на нафтопродукти, який ми уклали з грецькою фірмою.

І разом зі сім'єю ми впадо: Звягільський украв 25 мільйонів доларів. Та як, яким чином у такій угоді їх можна вкрасти?

Я лише стежив за постачанням, щоб все робили вчасно. А міністр сільського господарства Карасик та керівник «Укргротексервісу»

Бортник контролювали, щоб палне для села, що його купувала вже Україна, вчасно надходило в області. Воно йшло як товарний кредит під майбутній урожай. Виростили хліб, продали хлібобулочні вироби й після цього розрахувалися за товарний кредит, тобто за палне. За цією схемою село розраховувалося з бюджетом.

— А що це за історія з дипломатичним паспортом, під прикриттям якого ви вивезли до Ізраїлю дві тони, тобто 300 мільйонів доларів, як повідомила преса?

— Коли лопнула версія про те, що я вкрав 25 мільйонів доларів, моя ціна, судячи з усього, зросла — вже приписали 300 мільйонів. Скільки це вигадують — не знаю. До речі, обидва мої дипломатичні візми, в Україні. А до Ізраїлю я приїхав за звичайним паспортом. Отак-от. Більше того: ввезти таємно великий вантаж у цю країну неможливо. Через постійну загрозу терактів з боку арабських екстремістів тут ретельно перевіряють усі вантажі. Особливо під час авіаперевезень.

Ще з'явилася версія, з поданням тодішнього Генпрокурора Дачука, що я, коли це був виконавцем обов'язків прем'єр-міністра, мав ізраїльський паспорт. Депутатська комісія ВР перевірила і це: виявилось — неправда.

Так, я ділова людина, якщо хочете, бізнесмен (власне, це те саме, але англійською). Та я завжди почував свою відповідальність за людей, за шахту, якою керував, за весь Донець, коли мене обрали мером. Я завжди піднімав виробництво, а не розвалював його. Те саме я намагався робити і коли працював в уряді. Помілявся? Так. Але провини моєї перед народом України немає.

Досі шкодую про одне — про свою згоду працювати в уряді. Це понівечило мою долю, примусило поїхати, просто тікати. А я хочу додому, за всієї моєї поваги і вдячності до Ізраїлю, а все-таки український єврей і належу до народу України.

Та розсудіть самі: який я був алідеєм, хіба б я рвався в Україну? Сидів би собі тихо, проживав накрадене — і по тому.

Я звертаюся в усі банки Ізраїлю по довідки про те, що немає ні в мене, ні у дружини жодних вкладів. З цим самим готовий звернутися в усі банки світу, куди завгодно.

— Та чому саме робота в уряді, як ви вважаєте, поламала вашу долю?

— Во саме там за родом роботи доводилося приймати найвідповідальніші рішення, які не всім подобалися.

— То приїжджайте і виправдайтесь. Через суд.

— А де гарантії, що мене до суду не запровадять під варту і я не померу в камері чи в тюрмній лікарні? Приміром, від якоїсь хвороби серця чи ще чогось. Хочете — вірте мені, хочете — ні. Ваша справа. Та повірте хоч в одне: мені боляче і я хочу додому.

Він приймав рішення зі згоди Верховної Ради

Редакція звернулася з проханням прокоментувати «справу Звягільського» до тодішніх Президента нашої держави Леоніда Кравчука і Голови Верховної Ради Івана Плюща.

Леонід КРАВЧУК.
Президент України 1991—1994 роки, народний депутат.

— До цієї справи не можна підходити однобічно. Бо завжди знайдуться аргументи, які розкривають її негативний бік, і, відповідно, аргументи, які доводять, що саме такі кроки були необхідні в даний час, у даний ситуації, в даний зовнішній і внутрішній обстановці. Тобто будь-яке питання не можна відривати від часу.

Скажімо, дії Звягільського були відкриті — він прийшов у Верховну Раду і заявив, що хоче продати керосин. Верховна Рада не заперечувала проти цього. Тобто не можна говорити, що це рішення прийняте.

Тобто, я думаю, є одна загальна помилка, я маю на увазі тих людей, які займаються «справою Звягільського», — не треба ставитися упереджено, не треба політизувати, а з'ясувати всі істотні моменти цієї проблеми і прийняти рішення суду, базуючись строго на Законі.

Тільки після суду, я це повторював, повторюю і повторюватиму, тільки після суду можна з'ясувати ту чи іншу людину. І те, що довкола цієї справи піднімається така активність різних людей, — це вже свідчить, що вона — не дуже чиста. За нормальної ситуації справа могла пройти всі етапи, а всі висновки повинні базуватися на Законі відповідно до скоеного. Тоді можна про щось говорити. Така моя думка з цього питання.

Іван ПЛЮЩ,
народний депутат, Голова Верховної Ради 1991—1994 роки.

— Я нічого не буду коментувати. Бо інакше можуть сказати, що народний депутат тисне на слідство.

Володимир КОРОЛЮК.

Уста рече Мати гарантію

Точка зору Петра ШЕЙКА, голови постійної Комісії ВР з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів:

— Тимчасова комісія йшла до Ізраїлю з однією метою: з'ясувати, чи є народний депутат України Юхим Звягільський громадянином нашої держави, чи здобув він громадянство Ізраїлю, як і коли вийшов з України, чи справді скористався при цьому кількома закордонними паспортами, впрямі, що спонукало нашого колегу там залишитися,

чи він повернувся в Україну, а відтак і до виконання депутатських повноважень. Зі своїм завданням, вважаю, ми впоралися. Про результати поїздки доповіли у Верховній Раді, розповіли на прес-конференції, отож повторюватися не буду.

За результатами нашої поїздки Верховна Рада прийняла відповідне рішення, повернула Генеральній прокуратурі її матеріали, і все залишилося на старих позиціях.

Під час зустрічі з Юхимом Звягільським ми, можна сказати, так змусили його погодитися зустрітись з членами слідчої комісії Генеральної прокуратури для завершення розслідування кримінальної справи. А Генеральній прокуратурі запропонували поїхати на таку зустріч до Ізраїлю чи в інше домовлене місце.

Погодьте, колишній виконавчий обов'язки прем'єр-міністра опинився у дуже делікатній ситуації. У нас у країні на нього ще до суду почили клеїмо злочин, створили відповідний імідж і продовжують створювати, як, наприклад, чутками про дві тони його доларів, котрі, напевно, не знають, як розвантажати.

Юхима Звягільського, який не бажав іти на контакти з нашими правохоронними органами, бо вважав себе невинним, ми вмовили, щоб він сам звернувся до ізраїльських властей з проханням надати нашим слідчим з Генпрокуратури дозвіл на поїздку до Ізраїлю. Він, як мені відомо, це зробив. Минуло півроку, а поцікавився, чому ж наші слідчі не виїхали туди і досі.

У Генпрокуратурі повідомили, що зверталися за дозволем на поїздку до ізраїльських властей. А Звягільський стверджує, що у відповідних державних чинниках Ізраїлю про це нічого не відомо. У нашому посольстві в Ізраїлі сказали, що вони відповідних матеріалів від Генпрокуратури не отримували. Розводять руками і в Міністерстві закордонних справ, послаючись також на відсутність належних документів. У мене складається враження, що в Україні серед відомих людей є такі, хто не зацікавлений у якийсьвипадку завершенні справи Звягільського.

Звягільський, наскільки мені відомо, готує ще одне звернення до Верховної Ради з проханням скасувати рішення про зняття з нього депутатського імунітету, відновлення його попереднього статусу. І в разі позитивного рішення, готовий одразу ж повернутися до виконання своїх повноважень.

Особисто я упродовж двох років через засоби масової інформації звертаюся до Юхима Леонідовича з пропозицією повернутися в Україну, дати об'єктивні показання слідству і нехай суд скаже: винний він, чи ні. Судячи з усього, Ю. Звягільський цього не бажав. Натомість висуває безпідставні вимоги, зокрема, про приїзд до нього в Ізраїль членів слідчої групи Генеральної прокуратури. Не можна і погодитися з ідеєю про скасування Верховною Радою свого рішення про дачу згоди на притягнення Звягільського до кримінальної відповідальності.

Подальше завершення розслідування справи Звягільського залежить від Генеральної прокуратури.

Юридична консультація

Я 1938 року народження. Після війни голодного 1947 року в пошуках чогось їстиного я з хлопцями блував Сивашем, там я й підірвався на міні, втратив руку й отримав багато осколкових поранень. Рішенням ЛТЕК м. Генічеська від 1947 року визнаний інвалідом III групи.

Задля визнання мене інвалідом війни соизабез та медицина вимагають показання свідків, але де я їх зараз знайду, седа Гончар немає, залишився лише Гончарський міст та Сиваш.

Олексій АСЕСВ.

Дніпропетровська область.

Відповідно до доповнень, що їх внесено до п. 4 ст. 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», нас прирівнюють до інвалідів війни. Для визнання інвалідом війни необхідно подати медичний висновок ЛТЕК, що має підтвердити факт поранення від вибухівки, внаслідок якого отримана інвалідність, саме в пововисний період. Для цього ви маєте звернутися за місцем проживання до лікаря за направленням на переосвідчення у ЛТЕК.

Марина КОВАЛЬЧУК.

За листом читача

Закон, що пережив епоху

Доля Лідії Неліну не пестила. Чоловік — учасник війни з 22 червня 1941-го по 9 травня 1945-го — рано помер, то довелось їй, по суті, самій виховувати сина. Працювала багато й тяжко, заслужила за це медаль ветерана праці, але все задля сина старалася. Потім віддала йому і свою двокімнатну квартиру, яку чоловік отримав після 16 років служби в армії. І як уже це сталося, є її в тому провини чи немає, не нам судити — Лідія Федорівна і сама страждає та кається, що син потрапив на лаву підсудних і отримав два з половиною роки позбавлення волі...

А тепер читача з листа: «Христом-Богом просила і прошу змінити цей недолугий, ганебний закон, придуманий ще за часів Сталіна і Берії, але який діє до цих пір. Якщо людину засуджують не менше, як на шість місяців, то в неї відбирають квартиру. І коли вона повертається потім з місць позбавлення волі, житла їй не повертають — живи, де хочеш. От люди і стають бомжами або гірше — беруться за старе, бо без прописки й на роботу не беруть...»

Усе ясно? Признаюся, я навіть не повірив, що ось таку «традицію» у нас узаконено. Скільки живу на світі, не знав про неї, а скоріше не міг припустити, що може таке бути. Але ж депутатська Комісія у питаннях законодавства й законотвірної Верховної Ради попереднього скликання та Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи нинішнього скликання, а разом з ними й Міністерство юстиції України та Держжитлокомунгосп у своїх численних відповідях Лідії Неліній підтвердили це. Спочатку вони повідомляли Лідію Федорівну, що «Ваму пропозицію про скасування чинної норми житлового законодавства, яке позбавляє засуджених до позбавлення волі права на житло, розглянуто і буде враховано під час розроблення нового житлового кодексу, робота над проектом якого уже розпочалася». І далі: «Ваша пропозиція про внесення до житлового законодавства змін, відповідно до яких особам, що повернулися з місць позбавлення волі, надавалося б житло, яким вони користувалися до засудження, в основному знаходиться підтримку, і під час підготовки змін та доповнень до чинного законодавства буде враховано».

Нарешті надходили й листи більш обнадійливі: що ось-ось прийматиметься новий житловий кодекс, отже, небагато залишилося терпіння й чекати того, коли депутати схвалить або відхилить пропозицію літньої жінки-матері з Дніпропетровська.

Одразу скажу, що, за логікою обійняти будувати зрештою правову державу, пропозицію мають схвалити. По-різному люди потрапляють на лаву підсудних, хоч би яке ставлення до них було, та права на вже отримане житло ніхто не сміє в них відбирати. Можна здогадуватися, скільки трагедій і додаткового горя приносить ця неабиякно дикунська «норма». У сина Лідії Неліній була сім'я, дружина і двоє дітей, молодшому — менш як рік, та їх, пише мати, за позовом райвиконкому виселили без попередження, зламали двері і частину меблів винесли у вогкий підвал, де вони зіпсувалися геть (меблі, куплені переважно на кровні ветерана війни і його дружини, ветерана праці), а частину навіть забрали для «службового» користування в ЖЕК...»

Мусимо зрозуміти образи, обурення і емоції нашої дискусувачки. Навіть тоді, коли вона докоряє депутатам, «до яких же пір вони чатуватимуть пустою балаканиною тих, хто їх обрав і хто потребує допомоги та захисту».

Лідії Федорівні вистачило такту зауважити, що, може, і не їй, літній жінці, казати, які закони приймати насамперед, але вона твердо переконана, що обрали депутатів для того «щоб вони передусім приймали закони для людей, закони, які захищали б усіх нас, від правового й чиновницького свавілля та дикунства».

То як тут заперечити цій жінці?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Юридична консультація

Я 1938 року народження. Після війни голодного 1947 року в пошуках чогось їстиного я з хлопцями блував Сивашем, там я й підірвався на міні, втратив руку й отримав багато осколкових поранень. Рішенням ЛТЕК м. Генічеська від 1947 року визнаний інвалідом III групи.

Задля визнання мене інвалідом війни соизабез та медицина вимагають показання свідків, але де я їх зараз знайду, седа Гончар немає, залишився лише Гончарський міст та Сиваш.

Олексій АСЕСВ.

Дніпропетровська область.

Відповідно до доповнень, що їх внесено до п. 4 ст. 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», нас прирівнюють до інвалідів війни. Для визнання інвалідом війни необхідно подати медичний висновок ЛТЕК, що має підтвердити факт поранення від вибухівки, внаслідок якого отримана інвалідність, саме в пововисний період. Для цього ви маєте звернутися за місцем проживання до лікаря за направленням на переосвідчення у ЛТЕК.

Марина КОВАЛЬЧУК.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Позиції різні, але пошук компромісів триває

МІНІСТР закордонних справ України Геннадій Удовенко брав участь у засіданні Комітету міністрів Ради Європи, яке відбулося у Страсбурзі 2 — 3 травня. Під час засідання обговорювалися питання, пов'язані з мирним врегулюванням у Боснії Герцеговині та участь РЕ у цьому процесі, а також практичні аспекти діяльності організації в умовах її розширення.

Голова зовнішньополітичного відомства України профіль боюсторонній черговості з міжнародних закордонних справ Польщі, Латвії, Литви та Естонії, зустрівся з головою Комітету міністрів РЕ С. Каласом. Він підписав також ряд європейських конвенцій у контексті зобов'язань, узятих Україною під час вступу до цієї організації.

«Інтерфакс-Україна» по поверненні надіслав повідомлення, що міністр, який, як повідомляється, цієї ж агенції, торкнувшись збіжності, колегіа не мають з цього приводу конкретної інформації.

Під час розмови глав зовнішньополітичних відомств України і Росії, за повідомленнями цієї ж агенції, торкнувшись збіжності, колегіа не мають з цього приводу конкретної інформації. Під час розмови глав зовнішньополітичних відомств України і Росії, за повідомленнями цієї ж агенції, торкнувшись збіжності, колегіа не мають з цього приводу конкретної інформації.

Але під час зустрічі сторони чітко анімаційні, що головні питання — це базування російського ЧФ у Севастополі, його

строки, а також фінансові аспекти. Виходить, наші після гарячого, починаючи знову? Але надія на врегулювання цих проблем є, бо обидві сторони визнають, що багато чого залежить від політичних домовленостей обох президентів, які, до речі, підтримують постійний контакт. Тож справа цілком розв'язувана. Очевидно, пошук компромісів і погоджень триває.

Вінш позиції України і Росії мають також і свою перспективу розширення НАТО. І хоча наші північні сусід категоричні і не бажає мати під боком не міжсоюз — політичне об'єднання, а Україна вважає, що процес має бути еволюційним, однак з такої ситуації можна і співпрацювати, і домовлятися, що і засвідчила зустріч у Страсбурзі міністра закордонних справ України та Росії.

Валентина ПИСАНЬКА.

Хроніка. Факти. Події

• Делі Вої за місце в парламенті

Принаймні десять чоловік загинуло в індійському штаті Західна Бенгалія під час масових зіткнень прибічників партії Індійський національний Конгрес з активістами компарті Делі. Стічки стали результатом гострої політичної боротьби між конгресистами і комуністами під час чергового етапу виборів у нижню палату парламенту, який проходили нині в країні. Сили безпеки з великими труднощами відводили порядком у районах Муршідабад і Банарампур, де сутички були особливо кровопролитними.

• Стокгольм НАТО розквартироване надовго

За продовження присутності миротворчих сил у Боснії і після завершення там місій контренту НАТО в кінці року висловився міністр закордонних справ Швеції Ленна Едмунд Валлен. «Решаючим фактором, який прохолодити цей сценарій, є великими труднощами відводили порядком у районах Муршідабад і Банарампур, де сутички були особливо кровопролитними.

• Рим Балти виступили з ініціативою

Надзвичайно важливим вважає результати зустрічі глав урядів країн — учасників Ради держав Балтійського моря у шведському місті Вібоу пер-ер-міністр Італії Ламберто Діні, який брав у ній участь як голова Європейського Союзу. На думку італійського прем'єра, один з головних підсумків зустрічі — зміцнення європейсько-балтійського співробітництва, основні цілі якого намічені в рамках представленої «балтійської ініціативи» ЄС.

• Нью-Йорк Головна тема — людська доля

Переговори представників США і КНДР відбулися у Нью-Йорку. Порядку денного переговорів не оголошували. Однак журналісти присутні, що це час тих, коли дипломатичні контакти було порушено питання до американських військовиків, którzy пропали безвісти під час війни в Кореї.

• Віндхук Знову проблеми з яловичиною

Після численних протестів фермерів щодо плану уряду Ботсвани знищити 220—250 тисяч тварин, заражених бичачою легеневою хворобою, влада вирішила спорудити багато-кілометровий паркан уздовж кордону з Намібією. Як зазначив заступник міністра сільськогосподарських Ботсвани Рональда Себега, паркан потрібний для того, щоб зашкодити ягеляльному перевезенню інфекційних тварин із Ботсвани до Намібії.

За повідомленнями кореспондентів «У» і зарубіжних агентств.

З орденами доведеться розпроштаріся?

САВІЙСЬКИЙ РОЗГЛЯД, що не має президентів, розпочався в Аргентині з візиту Ісакіні. До відомості прийнято знову колишній міністр кабінету Мічеласе Рабальсого і Тадеуса Мазобецкого, обидва члени у владаючій з робіт.

Іх звинувачують у заваданні державі збитків на мільярди доларів. Річ у тім, що протягом 1989-90 років у Польщу безконтрольно провезли кілька десятків мільйонів літрів імпортованих алкокогольних «напій», відомі як ПАР-ДАРС. Цей процес варіюється тим, що став першим судовим розглядом за останні півтора десятиріччя. Нині Державний трибунал належить визначити міру відповідальності винних посадових осіб.

«Алкокоголізм» афера, яку польська преса назвала «Шансгейт», ліхорадило суспільне життя вже майже п'ять років. Недолугі чиновники, прохорачувати у швидко змінюваному законодавстві, хаос у економіці незадовго до реформування призвели до того, що країна протягом двох років без сплати податків мала бачувати «запалівся» дешевим спиртом, в основному німецького виробництва.

Після бурхливих дебатів сьом, що має право виступати ініціатором розслідування у Державному трибуналі, прийняла рішення про притягнення до відповідальності тільки п'ятьох міністрів.

А саме ті, які відомства відповідали за сальдування податків, зовнішню торгівлю, внутрішні справи і митницю. Проте у «Шансгейт» заміняло значно більше людей, серед них і Лешек Бальшериш, котрий на той час очолював фінансове відомство і відомий світі як «батько польських реформ». Більше того, місцеві експерти підрахували,

що зовсім десята частка капіталу, анікостанів для імпортування алкоголю, надійшла з легальних джерел, тобто «Шансгейт», на їхню думку, створив основу для зародження у той час організованої злочинності.

Трибунал, за польськими законами, є своєрідним судом честі. Він визначає лише винуватців, не визначає покарання. У разі звинувачувальних вироків вони не асесують кримінальної відповідальності, але втрачають право обіймати державні пости, балотуватися на виборах, їх позбавляють орденів і почесних авансів.

Про що говорять

Добре, що це не реклама панчішок...

Мабуть, так подумав колишній президент колишнього СРСР Михайло Горбачов, коли побачив розпорядок газети «Морда», в чорно-білому форматі, над якою було написано: «Ще швидко зникне новий магазин... на своїй нівелі». Наступний не був жаргін і не дружний жаргін, а реклама шведської фірми ІКЕА, яка торгує меблями. А що Михайло Горбачов не бачив жодних асоціацій між своєю персоналю та рекламою, то зовсім не так. Предметом реклами, то, звичайно, він обурився. Тим паче, що збіглих кристалів без його згоди і належних у таку випадку фінансових компенсацій. Скандал набрав такого розмаху, що керівник рекламної фірми «Ейрелі» з асоціації Рішар Кейроф оголосив, що виступає «батьком перебудови» листа з поясненнями до редакції.

«Ейрелі та асоціації» на ринку реклами — не новачок і чудово розуміє, як можуть бути наслідки незаконного використання фотоматеріалів політиків. І такій трітій компанії скотина не випере. Протягом 14 років її існування вона вже використувала для своїх рекламних продуктів збіжності колишнього президента Франції Франсуа Міттерана та колишнього мера Марселя Жака Делфери. Очевидно, «політичний» рекламний має такий попит, що фірма вдалося покрити всі витрати на підтр.

Молоко і без радіації

З'ЯВИЛАСЯ наші, що не забаром в Україні не залишиться зарубіжних радіоактивних продуктів. Проте, до цього часу не змінив напрям докласти зусиль Сполучених Штатів Америки, що оголосили про початок своєї програми щодо цього.

Як повідомляла агенція «Інтерфакс» до досягнення США, меморандум про взаєморозуміння з цього питання підписали у Вашингтоні представники Міністерства енергетики США, українського Держкомітету з питань вироб-

ництва продуктів харчування і американської фірми «Selecs».

Передусім американська сторона планує провести тестове дослідження, щоб визначити ефективність технології з очищення продуктів від радіоактивної вируку вони не асесують кримінальної відповідальності, але втрачають право обіймати державні пости, балотуватися на виборах, їх позбавляють орденів і почесних авансів.

робництва соків, продуктів дитячого харчування.

У реалізації програми візьмуть участь українські вчені, інженери і технічний персонал, котрі казати досвід роботи в атомній промисловості. Після закінчення лабораторних досліджень фірма «Selecs» розробить і впровадити систему виробництва молока на підприємствах України.

Роботу можна починати хоч сьогодні, бо необхідні кошти вже виділено. Всі витрати підтримає німецьке Міністерство енергетики США і фірма «Selecs».

SIEMENS NIXDORF

Персональные компьютеры Siemens Nixdorf

от ноутбука до высокопроизводительного сервера - соответствуют любым требованиям:

- ▶ надежности
- ▶ качества
- ▶ совместимости и
- ▶ эргономичного дизайна

Самые новые решения!
3 года гарантии!
Доступные цены!

Гармония и совершенство

Качество Siemens!

Siemens Nixdorf Österreich GmbH
Представительство в Украине
252054 Киев, ул. Воровского 27
тел. 2180948, факс 2446236

Наши партнеры:

"Символ ИКТ", г. Киев, т. 4883311
"Техноаус", г. Киев, т. 4523485
"SIS", г. Киев, т. 2191117
"Реноме", г. Ровно, т. 264455
"Инкофорт", г. Киев, т. 2764264
"Гранито", г. Киев, т. 4789434
"Телеком", г. Мариуполь, т. 344157
"Каар", г. Черкассы, т. 111455
"НипроКом", г. Днепророзовск, т. 474406
"Крейт", г. Кишинев, г. 447078

ТОЛЬКО ЛУЧШЕЕ!

Ассортимент ТЕМАДА

в Киеве и в Киевской области следующие модели:

- легковые автомобили ВАЗ (у тому числі "Віва-Тайга"), "Москвич";
- УАЗ, ГАЗ і РАФ будь-яких модифікацій;
- вантажні автомобілі Камаз, МАЗ, ЗІЛ, КрАЗ та спецтехніка;
- автобуси ПАЗ, ІАЗ.

Заліки за
електро-
енергію

акумулятори синтетичні
товари розраховані
на грошовий
заборгованостям
бартер, реалізація Вашої
сільгосппродукції та таліонів

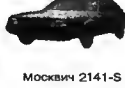
Телефони в Києві:
441-43-03; 441-41-81; 441-41-39
Адрес: пр.Перемоги, 44, 6-й поверх.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КОНЦЕРН

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КОНЦЕРН

ПАЗ-3205

Москвич 2141-S

Автомобили УАЗ
всех модификаций

ГАЗ-3307
ГАЗ-3302 Газель
ГАЗ-3224 (микровавтобус)
ГАЗ-2934 (грузопассажирский)

ГАЗ-31029
ГАЗ-31022
ГАЗ-310240
ГАЗ-310212

ВАЗ-21043
ВАЗ-21053
ВАЗ-21074
ВАЗ-2108
ВАЗ-21093
ВАЗ-21099
ВАЗ-21213 "Тайга"

ИЖ-2715
ИЖ-27156

принципы к легковым
автомобилям

По желанию покупателя - дополнительная комплектация автомобиля!

Тел. в Киеве: (044) 462-58-78 (многоканальный),
462-54-73, 462-51-93, 561-44-00.

Киев, Подол, ул.Электриков, 29-а

Новое поступление!

Автомобили VOLVO-460, 850, 940, 960

Руководителям предприятий и организаций!

Предлагаем автомобили УАЗ
7 модификаций, самодол,
моторные, трансмиссионные,
индустриальные масла.
Телефон в г. Полтаве (0532)
19-48-62, 58-48-37.

Арбитражный суд Севасто-
поля (Севастополь, пл. Восста-
вших, 6) возбудил дело № 021/5 о
признании банкротом ЧП "Вита-
лия", р/с 4468973 ПИБ; 335038,
Севастополь, пр. Октябрьской
революции, д. 47, кв. 62.

ЗВАРЮВАЛЬНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА МАТЕРІАЛИ

понад 50 найменувань

СТКО

- ✓ дивальні агрегати ААА
- ✓ трансформатори, напівавтомати
- ✓ електрогенератори, різальні, редуктори
- ✓ спеціальні та інвентар
- ✓ електроди та дроти

Послужило надано спеціальні
електричні ОЗН, Ц.І. АНБ.ІІ

✓ протипожежне знаряддя
(огнегасники, пожежні рукави)
✓ інструмент (різальні, електро-
машини, слюсарний електро та ін.)
м. Київ,
вул. Гурьмова, 58, т./факс 261-51-11
м. С.О.Полтава,
корпус 102, 261-58-94
факс: 227-27-26

А CTON Holidays & Travel Limited

- Тури та індивідуальні послуги до ЛОНДОНА - \$450
- Рейсовий автобус Київ - Лондон, Львів - Лондон
- Послуги приватного готелю в Лондоні
- Організація ділових зустрічей бізнесменів

тел. 290-40-19
тел./факс 290-85-26
Львівський 000970

АСРЕ (Франція) Представительство в Украине

Оборудование для нефтегазо-перераба-
тывающих, химических и сельскохо-
зяйственных перерабатывающих пред-
приятий.
252133, Киев, переулок Лабораторный, 1.
Телефон: 268-14-87, 268-33-63
Тел/факс: 268-33-66
Телекс: 631 181 VISIT UX.

